

Achterhaal oorzaak van valplekken

Een valplek in een perceel suikerbieten veroorzaakt door wortelknobbelaaltjes

De oorzaak van valplekken in suikerbieten is goed zichtbaar zodra suikerbieten gesloten zijn. Het advies is om binnen en buiten deze valplekken planten eruit te halen en boven- en ondergronds te bekijken. Op die manier kan men wellicht het probleem voorkomen in een volgende bietenteelt.

Een te lage pH, een nutriëntentekort, bodemschimmels, aaltjes en insecten kunnen allemaal de achterblijvende groei en daarmee valplekken veroorzaken. Mocht de teler er zelf niet uit komen, dan kan men de teeltadviseur benaderen, die een diagnostiekmonster naar IRS kan opsturen als teler en adviseur samen de oorzaak niet kunnen achterhalen.

pH

Door een te lage pH blijven planten achter in groei. Hierdoor kleuren de planten lichtgroen tot geel van kleur.

De wortels vertakken zich en het zwakke wortelstelsel beperkt de fosfaatopname, waardoor bladeren rood verkleuren aan de bladranden. De pH kan pleksgewijs altijd afwijken van de uitslag van het grondmonster. Pleksgewijs extra kalk strooien kan de oorzaak voorkomen voor een volgende bietenteelt.

Nutriëntentekort

Diverse soorten gebreken zorgen ervoor dat planten achterblijven in groei. Door het droge weer in het voorjaar zien we op diverse plekken

stikstof- en mangaangebrek. Stikstof en mangaan worden beide slechter opgenomen als het droger is. Maar ook andere gebreken, zoals boriumgebrek, magnesiumgebrek en kaliumgebrek kunnen voorkomen in de bietenteelt. Laat bij twijfel altijd een bladmonster analyseren om de oorzaak te achterhalen.

Bodemschimmels

Pythium zorgt vooral voor plantwegval in het kiembladstadium. Daarna kunnen aphanomyces en rhizoctonia zorgen voor wortelrot, waardoor

Ook een te lage pH kan de oorzaak zijn van achterblijvende groei. Door de plant voorzichtig uit te graven en de bladeren en wortels zorgvuldig te bekijken kan men de oorzaak achterhalen.

planten wegvallen. Hierbij kleuren de bladeren soms licht van kleur. Bij rhizoctonia zijn zwarte kleine ronde plekken zichtbaar op de wortels. Bij aphanomyces zijn insnoeringen zichtbaar.

Aaltjes

Maar ook aaltjes kunnen valplekken veroorzaken. Zo zorgen wortelknobbel-aaltjes, trichodoriden en bieten-cysteaaltjes voor achterblijvende groei. Om te werken aan oplossingen is het belangrijk de soorten te laten analyseren. Later kunnen bietencysteaaltjes voor slapende bieten zorgen. Met behulp van het 'Aaltjeswaardschema' is schade voor een volgende bietenteelt te beperken.

Kenmerkend voor rhizoctonia zijn de kleine zwarte ronde plekkjes op de wortels. Later kleuren de wortels verder zwart en worden bladeren geel en slap.

Insecten

Insecten zorgen veelal voor plantwerval tot aan het vier- tot zesbladstadium. Dit is ook het tijdstip waarbij de oorzaak op te sporen is. Zodra gewassen zich sluiten, is het vaak moeilijk de veroorzaker terug te vinden.

Meer informatie over diagnostiek, nutriëntengebreken en ziekten- en plagen is te vinden in de applicatie 'Ziekten en plagen' en de 'Teelt-handleiding' op www.irs.nl.

Elma Raaijmakers, Bram Hanse, Linda Frijters en André van Valen

Doel bepaalt keuze groenbemester

Door het warme voorjaar zijn veel gewassen al ver ontwikkeld. Dit betekent dat er naar verwachting relatief vroeg een groenbemester gezaaid kan worden. Voor de juiste keuze van een groenbemester is het belangrijk te weten voor welk doel men de groenbemester teelt:

- organische stofgehalte verhogen;
- N-uitspoeling beperken;
- onkruid onderdrukken;
- aaltjes reduceren;
- voldoen aan de verplichting van het GLB.

Als de teler daarnaast weet welke ziekten en plagen op het perceel aanwezig zijn, dan is het mogelijk om te bepalen welke groenbemester of welk mengsel het beste bij het bewuste perceel past. Het voordeel van het telen van een mengsel is dat de kans op slagen groter is, doordat het uit meerdere componenten bestaat. Het nadeel hiervan is dat een aantal planten in het mengsel, mogelijk ziekten en plagen kan vermeerderen. Maak de grond voor zaai van de groenbemester goed los en zorg voor voldoende stikstof, zodat de groenbemester zich goed kan ontwikkelen.

Elma Raaijmakers, Linda Frijters en André van Valen